

Република Србија
ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО
ЈП. бр.14/22
08.03.2022. године
В р а њ е

ГРАДСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО

ИЗВЕШТАЈ

**О РАДУ ГРАДСКОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
ЗА 2021. ГОДИНУ**

**МАРТ 2022. ГОДИНЕ
В Р А Њ Е**

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ГРАДСКОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА ЗА 2021. ГОДИНУ

Градско правобранилаштво је према Закону о правобранилаштву („Сл. гласник РС“ број 55/14), Одлуци о оснивању Градског правобранилаштва у Врању („Службени гласник града Врања“, број 25/14, 10/18 и 11/19) и Статуту града Врања („Сл. гласник града Врања“ број 37/18 и 36/20), је законски заступник града Врања, орган који предузима правне радње и користи правна средства пред судовима и другим надлежним органима, ради остваривања и заштите имовинских права и интереса Града, његових органа и организација и других правних лица чије се финансирање обезбеђује из буџета Града.

Осим тога, улога правобранилаштва је и да делује превентивно у циљу мирног решења спорног односа пре покретања парнице, па је правобранилаштво овај правни институт користило увек када је било очигледно да је захтев странака основан и поткрепљен доказима, на који начин су уштеђена значајна средства с обзиром да се предмет најчешће решава без судских трошкова и камате, што неретко представља већи износ новчаних средстава од самое вредности предмета спора.

Превентивна делатност правобранилаштва, као саветодавног органа се огледа и у могућности да субјекти које правобранилаштво заступа достављају нацрте правних послова који за предмет имају имовинска права и обавезе и захтевају правна мишљења и тумачења, а све у циљу њиховог законитог поступања и избегавања настанка судских спорова.

Овај извештај садржи податке о раду овог органа, али ради сагледавања рада истог у смислу његове комплексности указује се и на примену одговарајућих закона, са истовременим указивањем на актуелну проблематику.

У извештајној години Градско правобранилаштво је предузимало правне радње приликом континуираног извршавања овлашћења и дужности у области експропријације, коришћења грађевинског земљишта, правне заштите приликом самовласног заузимања земљишта у својини Града, а у оквиру законом регулисаног система располагања средствима у државној својини, базирајући свој рад на начелима законитости, независности, одговорности, ефикасности и економичности. Број предмета и динамика рада често није зависила само од рада овог органа, већ је условљена и радом судова, а пре свега законитим и правилним радом Градске управе града Врања и јавних предузећа и установа, чији је оснивач град Врање, а које је Градско правобранилаштво заступало.

С обзиром да се ради о заштити права и имовине разноврсне структуре и са великим бројем корисника који одлучују о њеном коришћењу и располагању, то је и њена правна заштита сложенија. Стога је била нужна сарадња свих субјеката, органа и организација надлежних за поступање када је у питању имовинско правна материја.

Доследно извршавање задатака из надлежности Градског правобранилаштва огледа се кроз заступање и решавање предмета пред судовима и другим државним органима, кроз праћење и проучавање Закона и појава од интереса за функцију коју врши, као и кроз сталну месечну анализу предмета, а у смислу тога колико је предмета решено, а колико остало за даље поступање. Додајемо и чињеницу великог прилива предмета на крају године, нарочито парничних, што је имало за последицу немогућност окончања поступака пред судом.

Сви предмети који су у раду у Градском правобранилаштву се најпре уписују у различите уписнике, зависно о којој материји је реч, а затим се исти решавају у складу са позитивно правним прописима и судском праксом. Градско правобранилаштво води 6 различитих уписника и то: П за парничне предмете, Р за ванпарничне предмете, И за извршне предмете, А за кривичне предмете, У за управне предмете и СЛ за давање правног мишљења и тумачења.

У извештајној години је упућено преко 3.000 писаних поднесака и дописа судовима и другим органима (тужбе, одговори на тужбе, жалбе, одговори на жалбе, ревизије, молбе за подизање захтева за заштиту законитости поднете Републичком јавном тужиоцу, захтева за заштиту законитости поднети Врховном касационом суду, предлози за преузимање земљишта и експропријације, захтеви за стављање забележбе, захтеви за ванредно преиспитивање одлуке, захтеви за укидање клаузуле, предлози за извршење, приговори на решења о дозволи извршења, поднесци суду, поднесци Републичком јавном правобранилаштву, регресни захтеви и осталих радњи предузетих по предметима), док су градски правобранилац и његови заменици присуствовали на око 1.500 заказаних расправа, главних претреса и увиђаја пред надлежним органима.

Увидом у **П уписник** утврђено је да је у току 2021. године формирано **411** предмета, односно **130** предмета више у односу на 2020. годину. Од укупног броја предмета 133 предмета су решена, док је 278 предмета у раду.

Град Врање се у 133 предмета јавља као тужилац, док је у 278 предмета тужена страна.

Основ за увођење предмета у П уписник је различит, те је формирано:

- по основу накнаде за потраживања из радног односа 65 предмета, од ког броја предмета су 63 у раду, а 3 су архивирана,
- по основу накнаде за заузето земљиште 71 предмета, од чега су 65 предмета у раду а 6 архивирана,
- по основу неоснованог обогаћења, односно стицања без основа 9 предмета, о чега је 3 предмет у раду, док су 6 архивирана,
- по основу дуга 6 предмета, од ког броја је 4 предмета у раду, а 2 предмета је архивирано,
- по основу накнаде штете по основу уједа паса луталица формирано је 120 предмета, од ког броја је 47 у раду, док је 73 архивирано,
- по основу утврђивања права својине и коришћења непокретности формирано је 111 предмета, од чега је 75 предмета у раду, док је 36 предмета завршено,
- на име накнаде штете по различитим основама, укупан број предмета је 28, од ког броја је 20 у раду, а 8 је архивирано.

Укупан број предмета који је решен судском одлуком у парничном поступку по којима је извршена уплата на име главног дуга и трошкова поступка је **133** предмета, на име главног дуга је извршена исплата у износу од **4.382.478,50** динара, док је на име трошкова парничног поступка извршена исплата у износу од **1.962.239,49** динара, односно укупно **6.344.717,99** динара.

Увидом у **И уписник** утврђено је да је формирано 43 извршних предмета, од којих је Градско правобранилаштво у Врању заступало град Врање на месту извршног повериоца у 13 предмета, док је на месту извршног дужника заступало град у 26 предмета, а дужник извршног дужника 4 предмета.

Укупан број предмета који су у раду је 40, док је архивираних предмета 3.

У 22 предмета поднети су предлози за извршење од стране Основног суда у Врању и то на име неизмирених судских такси из 2017.године, у којима је таксени обвезник била ЈП Дирекција за изградњу града Врања- у ликвидацији, а који поступци су обустављени јер је град Врање измирио дуговања, те није било трошкова извршног поступка.

Поредећи са претходним годинама, поступци извршења су све мање заступљени, због законитог и правовременог рада града Врања, Градске управе града Врања и Градског правобранилаштва у Врању.

С обзиром на број предмета у раду, у овом извештају нисмо у могућности да дамо приказ трошкова извршног поступка, односно износ који ће град Врање наплатити у извршним поступцима.

Увидом у **Р уписник** утврђено је да је формирано 277 ванпарничних предмета по различитим основама. Од укупног броја предмета за надокнаду штете по различитим основама је формирано 19 предмета, од кога су 9 предмета у раду, а 10 предмета је архивирано због неоснованости за поступање.

Такође су формирано 27 предмета по захтевима за давање сагласности, од чега је 25 предмета архивирано, а 2 су у раду.

Формиран је 1 предмет по основу захтева за откуп стана, 3 предмета по захтевима странака за доставу информације од јавног значаја, 111 предмета по основу накнаде штете због фактичке експропријације од којих су 70 предмета у раду а 41 предмет је архивиран, и 1 предмет за обезбеђење доказа у раду. Поднето је 115 захтева за накнаду штете настале по основу уједа паса, од чега је 107 решено вансудским поравнањем а 8 су у раду. По закљученим вансудским поравнањима за накнаду штете по основу уједа паса је исплаћено укупно **4.382.478,50** динара, док је у судским поступцима досуђено **1.586.778,05** динара са судским трошковима у износу од **589.678,49**, што све укупно износи **6.558.935,49** динара.

Из табеларног приказа се утврђује колико је било пријављених случајева уједа паса луталица током последњих 4 година, односно колико је новаца утрошено у сврху накнаде штете по основу уједа паса луталица.

	2017	2018	2019	2020	2021
Број вансудских поравнања	145	91	120	109	107
Број судских предмета	36	35	105	135	688
Укупан број пријављених уједа	181	126	225	241	115

	2017	2018	2019	2020	2021
Износ исплаћених накнада по вансудским поравнањима	2.710.000,00	1.942.500,00	3.028.500,00	3.189.500,00	4.382.478,50
Износ исплаћених накнада у судским поступцима	1.381.260,00	1.438.250,00	3.939.745,00	2.345.660,00	1.586.778,05
Износ исплаћених судских трошкова	1.239.480,00	1.149.960,00	1.878.089,00	632.550,00	589.678,49
Укупно дато	5.330.740,00	4.530.710,00	8.846.334,00	6.167.710,00	6.558.935,00

Увидом у **А уписник** је утврђено да је формирано 12 предмета за који су покренути кривични и прекршајни поступци пред надлежним тужилаштвом и судом, односно Прекршајним судом, од ког броја је 3 предмета архивирано, док су 9 у раду. Поднете су кривичне пријаве од стране овог правобранилаштва и то: 3 пријаве за кривично дело превара чл 208.ст.1 КЗ, 3 пријаве за злоупотребу службеног положаја, поднет је захтев ОЈТ за прикупљање потребних обавештења за оштећене уличне библиотеке, кривична пријава против Н.Н. лица за уништавање преграде од камена механизацијом на уливу Нерадовачке реке ради проласка кроз водоток, као и две прекршајне пријаве.

Увидом у **У уписник**, утврђено је да је формирано укупно 319 предмета за управне поступке који се воде пред различитим надлежним органима. Од укупног броја предмета у раду су 133 предмета, док је 186 предмет завршен и архивиран. Међу формираним предметима највећи број предмета је вођен пред Службом за катастар непокретности у Врању, као и Одељењем за урбанизам, имовинско првне послове, комунално стамбене делатности и заштиту животне средине, али и пред Агенцијом за реституцију, Управним судом и Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије.

Основи за формирање предмета су следећи:

- Упис јавне својине града Врања - 69 предмет, од тога у раду су 34, а архивирана 35 предмета,
- Захтев СКН за кретање кат.парцеле-2 предмета од тога су 1 у раду и 1 архивиран,
- Пренос права и упис права својина на територији РС(обилазница)-14 предмета од тога су 14 у раду,
- Поступак пред Агенцијом за Реституцију -2 предмета, од тога 1 предмет у раду, а 1 архивиран
- Мишљења на уговоре о отуђењу и нацрте записника-4 предмета, од тога 3 у раду а 1 је архивиран, и 17 уговора о отуђењу,
- Упис приватне својине (уговори о откуп, исправке граница, одређивање земљишта за редовну употребу објекта) – 33 предмета,
- Пренос права коришћења - 1 предмет,
- сагласност за закуп стана – 11 предмета,
- Препарцелације – издвајање јавне од нејавне намене земљишта – 5 предмета,
- Упис у катастар водова- 1 предмет,
- Захтев за употребу објекта одбијање захтева за исправку граница и одређивање земљишта за редовну употребу- 3 предмета,
- Упис стана и грађевинске дозволе-2 предмета од којих су оба архивирана,
- Деоба катастарских парцела-2 предмета од којих је 1 у раду, 1 архивиран,
- Земљиште за редовну употребу-3 предмета, од тога 2 су у раду, и 1 архивиран,
- Утврђивање јавног интереса-34 предмета, од којих су 31 у раду, а 3 су архивирана,
- Предмет за исправљање техничких грешака у решењу-1 предмет
- Учествовање у управним споровима – 9 предмета,
- Достављање мишљења-10 предмета, од којих 3 у раду, а 7 архивирана,
- Сагласности за исправку граница и одређивање земљишта за редовну употребу објекта – 33 предмета у раду, као и за
- Утврђивање јавног интереса и експропријација земљишта 6 предмета.

Вођени су управни поступци за упис права својине и права коришћења на непокретностима пред надлежном Службом за катастар непокретности и то за 69 формираног предмета, од чега је 35 архивирано, док је 34 у раду. Укупна површина која је уписана код СКН Врање на име јавне својине града Врања износи **61.955м²**, у који број се не рачунају објекти јавне својине који су уписани, а претходно су били уписани на име ЈП „Водовод“, ЈП „Нови Дом“, односно РС (Музичка школа, Медицинска школа и вртић „Дечија радост“.

Вођени су поступци експропријације у Врању, како за градске и приградске улице, али и поступци експропријације прилазних саобраћајница у блоковима изградње станова за припаднике снага безбедности.

Започети су поступци за утврђивање јавног интереса и експропријацију за следеће улице Верице Бараћ, Меше Селимовића, Бранка Ђопића, секретара СКОЈ-а, Николетине Бурсаћа -одређивање висине накнаде за преузети земљиште, 9 Југовића, мост на Косовској, мост на потезу улица Горана Ковачића и Александра Младеновића ,просицање улице Генерала Белимарковића,потез улица Иве Андрића, Чегарске, Будислава Шошкића и Предрага Девеџића, Ћирило и Методије, сокак у Пролетерских Бригада, Ђоке Пајковића, улица Жарка Зрењанина- сокак, Веселина Маслеше.

Укупна површина непокретности - земљишта прибављена у својину града по основу експропријације је око **20.000,00 м²**.

Проблем заузећа јавне имовине је решаван перманентно, као трајни задатак од стране свих учесника у поступку, почев од израде скице заузећа, преко деловања инспекцијских органа (у оквиру њихове надлежности), вођења парничног поступка пред надлежним судом до правоснажног пресуђења па све до

коначног изузимања државног земљишта из поседа заузимаача у поступку принудног извршења преко суда. У сваком случају сарадња и ажурност свих структура у овом поступку, кроз поштовање рокова за предузимање радњи из свог делокруга рада и достављања података, извештаја и др, условљава ефикасност поступања у заштити државне имовине.

У циљу доследније заштите државне имовине **указујемо** и на обавезу свим субјектима на комплетну евиденцију о имовини коју користе, као и да посвете посебну пажњу унапређењу и заштити непокретности које су им поверене на управљање.

У највећем броју случајева Градско правобранилаштво је везано за **рокове** одређене Законом, одлукама судова и других државних органа у којима мора интервенисати, што условљава ажурност у раду Правобранилаштва, а иста је у уској вези условљена ажурношћу судова и других органа .

Одређени степен ефикасности у зависности је од самог положаја Градског правобранилаштва, а у смислу тога да ли се поступак покреће тужбом или се Градско правобранилаштво јавља као заступник тужене стране. Када се поступак покреће тужбом Градског правобранилаштва начело **ефикасности** се доследно остварује. Огледа се пре свега у свестраном прикупљању потребних података и обезбеђењу доказа пре утужења, а што је од утицаја на сам ток поступка .

Када се Градско правобранилаштво јавља у поступку у улози заступника тужене стране, поступак прибављања потребних података је спорији. Достављања потребних података врши се са закашњењем што неминовно доводи одуговлачењу спорова. Отуда и **стална интервенција** Правобранилаштва правним субјектима на дисциплинованији и активнији однос у прикупљању података и благовременом достављању истих, ради провођења у доказном поступку пред судовима и другим органима.

Градско правобранилаштво ангажовало се и предузимањем радњи на заштити државне својине у средствима која користе правни субјекти у друштвеној својини, и то како у поступку стечаја код Привредног суда у Лесковцу, тако и код Дирекције за имовину Републике Србије у Београду. Ове радње су предузете сходно Закну о средствима у својини Републике Србије, Закону о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине, Закону о стечају, све у настојању да се право располагања и коришћења на имовини у државној својини (пољопривредно земљиште и национализована имовина) остварује у складу са цитираним прописима.

Градско правобранилаштво у наредном периоду следиће досадашњу политику ангажовања на свим пољима своје делатности. Таквом оријентацијом допринеће постизању резултата значајних за територију на којој врши делатност и предузима мере из своје надлежности.

Овај реферат је покушај да се прикаже материја у којој се одвијала активност Правобранилаштва у циљу што боље информисаности, а самим тим и што већег доприноса свих у спровођењу законских прописа.

Имајући у виду све напред наведено, у области заштите јавне својине евидентан је значај исте, што ствара потребу за **већим степеном интензитета ангажовања** свих субјеката у овој области у правцу изграђивања целотитог система њене заштите на локалном нивоу (и шире), чиме се пак отвара питање сталног **усавршавања и оспособљавања** кадрова, органа и стручних служби за комплетно укључивање у овај посао, како би се постигла усклађеност по питању стручности и организације рада са степеном сложености у овој области.

**ЗАМЕНИК
ГРАДСКОГ ПРАВОБРАНИОЦА
Милица Величковић**

